

ФОРМУВАННЯ СЦЕНІЧНОГО ОБРАЗУ АКТОРА: ПСИХОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ

Грицаєнко Т. С., Грень Л.М.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», м. Харків*

Відомо, що емоційність - одне з валивих професійних якостей артистів, особливо акторів драматичних театрів. Вони повинні зображати емоційні переживання своїх героїв, а це вимагає від них власного глибокого сценічного переживання, яке залежить від емоційної збудливості і реактивності, а також від багатой чуттєво - конкретної уяви. У дослідженні було виявлено, що у підлітків найбільш здібних до акторської творчості було більш виражене збільшення амплітуди і частоти серцевих скорочень у відповідь на уявне емоційно забарвленої ситуації. Драматичні актори відрізняються високою домінантністю (ведуть за собою зал), неозабоченність умовностями і нормами суспільства, а також самоконтролем як можливістю актуалізації зовні створених усередині образів. Представникам акторської професії властиві : чутливість, тривожність, товариськість, експресивність у спілкуванні та вираження емоцій, прагнення до успіху у глядачів і визнанням критиків і колег, реалізації своїх потенційних можливостей. Їм притаманні : емоційність, розвинена уява, оригінальність мислення. У акторів, у порівнянні з людьми технічних професій, підвищена особистісна тривожність й емоційна нестійкість (нейротизм). Актор повинен переживати на репетиціях, при підготовці ролі, при її обміркуванні. Це необхідно для розуміння характеру, дій і мотивів сценічного героя. Коли актор знайшов раціональний шлях способу сценічної передачі матеріалу, потрібно повністю розрядитися від переживань, бо вони більше не потрібні і є професійної перешкодою. Актор створює художній образ з метою впливу на глядача, викликаючи у нього відповідну реакцію. Актор повинен швидко діяти і бути енергійним. Робота зі швидкістю починається зі звичайної ходи - це швидкість звичного для нас руху. З опанування різних швидкостей починається робота з темпоритмом. Робота зі швидкістю - це робота не тільки із часом і простором, але і з напруженням та інерцією. Важливо, як актор перерозподіляє напруження в тілі, змінюючи швидкість, і як керує інерцією коли виникає перешкода, що змушує зупинитись або поміняти напрямом. Акторська гра завжди пов'язана з проявом волі, тобто з напруженням - фізичним і психічним. Виходячи на сцену, актор постійно коригує своє напруження, не змінюючи сценічного завдання. Осмислення руху можливе завдяки відповідній мірі напруження, що перебуває під постійним контролем. Особливо уважно слід ставитися до контролю на вході в пластичну форму й на виході з неї. На це необхідно зважати, тому що змінюється вся структура психофізичного напруження - у цьому полягають помилки під час виконання ролей драматичними артистами. Учатися контролювати своє тіло в екстремальній ситуації потрібно з перших уроків.